

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'INCLUSIÓ, SEGURETAT SOCIAL I MIGRACIONS

8980 *Ordre ISM/444/2025, de 30 d'abril, per la qual es regula el procediment d'inclusió de noves patologies generadores de discapacitat a l'annex del Reial decret 1851/2009, de 4 de desembre, pel qual es desplega el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, pel que fa a l'anticipació de la jubilació de les persones treballadores amb discapacitat en grau igual o superior al 45 per cent.*

El text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, preveu, a l'article 206 bis, que l'edat mínima d'accés a la pensió de jubilació a què es refereix l'article 205.1.a) es pugui reduir en el cas de persones amb discapacitat en un grau igual o superior al 65 per cent, o també en un grau de discapacitat igual o superior al 45 per cent, sempre que, en aquest últim supòsit, es tracti de discapacitats determinades reglamentàriament respecte de les quals hi hagi evidències contrastades que determinin de manera generalitzada una reducció significativa de l'esperança de vida.

El desplegament d'aquesta última previsió es troba en el Reial decret 1851/2009, de 4 de desembre, pel qual es desplega el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, quant a l'anticipació de la jubilació de les persones treballadores amb discapacitat en un grau igual o superior al 45 per cent, en la redacció que en fa el Reial decret 370/2023, de 16 de maig, pel qual es modifica el Reial decret 1851/2009, de 4 de desembre, pel qual es desplega l'article 161 bis de la Llei general de la Seguretat Social quant a l'anticipació de la jubilació dels treballadors amb discapacitat en un grau igual o superior al 45 per cent.

Les discapacitats que poden donar lloc a la reducció de l'edat de jubilació en aquest supòsit són aquelles en què concorren evidències contrastades que determinin de manera generalitzada i apreciable una reducció de l'esperança de vida i que, a aquest efecte, estiguin recollides en l'annex del Reial decret 1851/2009, de 4 de desembre.

La detecció constant de noves patologies, especialment en el cas de les denominades malalties rares, determina la necessitat que l'annex esmentat, lluny de recollir una llista tancada de patologies, sigui susceptible d'ampliació mitjançant la incorporació d'altres de noves, generadores de discapacitat, i el seu contingut també està subjecte a una revisió periòdica.

En aquest sentit, la disposició final quarta del Reial decret 1851/2009, de 4 de desembre, incorporada pel Reial decret 370/2023, de 16 de maig, determina que, mitjançant una ordre de la persona titular del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, que s'ha de sotmetre a la consulta prèvia del Consell Nacional de la Discapacitat, s'ha d'aprovar el procediment d'inclusió de noves patologies generadores de discapacitat en el seu àmbit d'aplicació, així com la seva possible actualització periòdica.

A aquest propòsit respon aquesta Ordre, que té per objecte regular el procediment esmentat.

La legitimació per sol·licitar la inclusió d'una nova patologia en l'annex del Reial decret 1851/2009, de 4 de desembre, correspon en exclusiva a les associacions, les fundacions o altres organitzacions representatives de col·lectius afectats per patologies la inclusió de les quals se sol·licita.

La decisió final respecte de la inclusió d'una nova patologia en l'annex esmentat s'ha d'adoptar a proposta de la Comissió Tècnica constituïda a aquest efecte, la qual ha d'incloure en la seva composició una representació àmplia dels àmbits de la medicina i de la recerca, així com del mateix sector de la discapacitat, amb la presència de

representants de les organitzacions de persones amb patologies generadores de discapacitat a través del Consell Nacional de la Discapacitat, juntament amb representants de l'Administració de la Seguretat Social.

Aquesta Ordre s'adequa als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, que recull l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

En particular, és respectuosa amb els principis de necessitat i eficàcia, atès que, havent-hi una raó d'interès general per a la regulació del procediment d'inclusió de noves patologies generadores de discapacitat en l'annex del Reial decret 1851/2009, de 4 de desembre, aquesta Ordre es presenta com l'instrument més adequat per garantir la consecució de l'objectiu esmentat.

De la mateixa manera, s'ajusta al principi de proporcionalitat, atès que no hi ha cap altra alternativa menys restrictiva de drets ni que imposi menys obligacions a les persones destinatàries; al principi de seguretat jurídica, en la mesura que la iniciativa és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic nacional, i al principi d'eficiència, en tant que facilita la racionalització de la gestió dels recursos públics i evita càrregues administratives innecessàries o accessòries.

Finalment, és concorde amb el principi de transparència, en la mesura que els seus objectius estan definits clarament en aquesta part expositiva. A més, de conformitat amb el que disposa l'article 26.6 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern, aquesta Ordre s'ha sotmès al tràmit d'audiència i informació pública, mitjançant la seva publicació en el portal d'internet del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions i mitjançant l'audiència directa als agents socials i al Comitè Espanyol de Representants de Persones amb Discapacitat (CERMI).

Així mateix, de conformitat amb l'article 2 del Reial decret 1855/2009, de 4 de desembre, pel qual es regula el Consell Nacional de la Discapacitat, i en compliment del que estableix la disposició final quarta del Reial decret 1851/2009, de 4 de desembre, el text s'ha sotmès a la consulta prèvia del Consell Nacional de la Discapacitat.

Aquesta Ordre es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.17a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, i en ús de les atribucions que confereixen a la persona titular del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions l'article 5.2.b) i la disposició final vuitena del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, en relació amb el que estableix la disposició final quarta del Reial decret 1851/2009, de 4 de desembre.

En virtut d'això, a proposta de la ministra d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, amb l'aprovació prèvia del ministre per a la Transformació Digital i de la Funció Pública i d'acord amb el Consell d'Estat, disposo:

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte.*

L'objecte d'aquesta Ordre és regular el procediment d'inclusió de noves patologies generadores de discapacitat que preveu la disposició final quarta del Reial decret 1851/2009, de 4 de desembre, pel qual es desplega el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, quant a l'anticipació de la jubilació de les persones treballadores amb discapacitat en un grau igual o superior al 45 per cent.

CAPÍTOL II**Procediment i revisió****Article 2. Sol·licitud d'inici del procediment.**

1. El procediment s'ha d'iniciar a proposta d'associacions, fundacions o altres organitzacions representatives de col·lectius afectats per les patologies la inclusió de les quals se sol·liciti, inscrites degudament en el registre corresponent.

Les persones treballadores per compte d'altri o per compte propi, considerades individualment, no estan legitimades per instar l'inici de les actuacions.

2. La sol·licitud s'ha de presentar entre els dies 1 de gener i 31 de març de cada any i s'ha d'adreçar a la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social per mitjans electrònics, a través del registre electrònic accessible a la seu electrònica associada de la Secretaria d'Estat de la Seguretat Social i Pensions, de conformitat amb els requisits que estableix l'article 66.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

3. La sol·licitud ha d'anar acompanyada de la documentació següent:

a) Una descripció epidemiològica de la patologia la inclusió de la qual en l'annex del Reial decret 1851/2009, de 4 de desembre, es proposa, així com una estimació del nombre de persones afectades, juntament amb tots els aspectes que permetin valorar-ne la inclusió.

b) Una descripció de l'estratègia de recerca de l'evidència disponible sobre l'esperança de vida de les persones afectades per la patologia objecte d'estudi, de manera que sigui reproducible, així com la determinació dels cercadors i les bases de dades utilitzats.

c) Els criteris d'inclusió i exclusió emprats per seleccionar els estudis considerats finalment en l'anàlisi a què fa referència el paràgraf f).

d) Una relació completa dels resultats de recerca, amb la indicació de la inclusió o l'exclusió en l'anàlisi d'acord amb els criteris que esmenta el paràgraf c).

e) Una síntesi estructurada i sistemàtica de les dades rellevants dels estudis inclosos, amb la indicació de la població objecte d'estudi, de la metodologia emprada i dels resultats i de les conclusions principals assolits.

f) Una anàlisi dels resultats i de les conclusions en què es fonamenta la sol·licitud.

Així mateix, la sol·licitud ha d'anar acompanyada d'una còpia dels treballs científics en què recolza o ha d'incloure un accés en línia públic a aquests treballs.

Article 3. Estudi de la sol·licitud.

La Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social ha de verificar els requisits de la sol·licitud, d'acord amb l'article 66 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, així com el compliment del contingut mínim de la documentació a què es refereix l'article 2.3 d'aquesta Ordre.

En cas que es compleixin els requisits esmentats, ha d'admetre la sol·licitud per a la seva consideració per la Comissió Tècnica constituïda d'acord amb el que preveu l'article 4, i, si no és així, s'ha de requerir a l'interessat que, en un termini de deu dies, repari la falta o adjunti els documents preceptius, amb la indicació que, si no ho fa, se'l té per desistit de la seva petició, prèvia resolució dictada de conformitat amb el que indica l'article 21 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

Article 4. Comissió Tècnica. Composició i funcionament.

1. S'ha de constituir una Comissió Tècnica, dotada d'autonomia organitzativa i de funcionament, encarregada de fer l'informe sobre la inclusió de la patologia en l'annex

del Reial decret 1851/2009, de 4 de desembre, que ha d'estar integrada per representants de les entitats, les institucions i els òrgans següents:

a) Presidència: la persona titular de la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social.

b) Vocalies:

1r El funcionari o la funcionària, amb un perfil mèdic o científic i pertanyent al grup A1, designat per l'Institut de Salut Carles III, que pertanyi al Centre Nacional d'Epidemiologia o a l'Institut de Recerca de Malalties Rares.

2n El funcionari o la funcionària, amb un perfil mèdic o científic i pertanyent al grup A1, designat pel Consell Mèdic Forense adscrit al Ministeri de la Presidència, Justícia i Relacions amb les Corts.

3r La persona designada per la Societat Espanyola de Medicina Interna amb un perfil mèdic o científic.

4t La persona titular de la Subdirecció General de Coordinació d'Unitats Mèdiques de l'Institut Nacional de la Seguretat Social i un funcionari o una funcionària amb un perfil mèdic o científic pertanyent a aquesta Subdirecció.

5è La persona titular de la Subdirecció General de Planificació, Ordenació i Avaluació de l'Institut de Gent Gran i Serveis Socials.

6è Dues persones designades pel Consell Nacional de la Discapacitat.

c) Secretaria: la persona titular de la Subdirecció General d'Ordenació Jurídica de la Seguretat Social de la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social ha d'exercir la Secretaria de la Comissió Tècnica, amb veu, però sense vot.

2. En cas de vacant, absència o malaltia, així com en els casos en què es declari l'abstenció o la recusació d'algun dels membres de la Comissió Tècnica, s'hi ha d'aplicar el règim de suplències següent:

a) Presidència: la persona titular de la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social ha de ser suplerta per la persona titular de la Subdirecció General de Seguiment Estadístic de la Seguretat Social.

b) Vocalies: la persona designada per a cadascuna de les vocalies ha de ser suplerta per un funcionari o una funcionària pertanyent al grup A1 de l'organisme, l'òrgan, la direcció o la subdirecció que correspongui; excepte les designades per la Societat Espanyola de Medicina Interna i pel Consell Nacional de la Discapacitat, que han de ser altres persones de la seva elecció.

c) Secretaria: la persona titular de la Subdirecció General d'Ordenació Jurídica de la Seguretat Social ha de ser suplerta per la persona titular de la Coordinació d'Àrea de la dita Subdirecció.

3. La Comissió Tècnica, que s'ha de reunir almenys dues vegades l'any, ha d'actuar en ple, i per a la seva constitució vàlida es requereix l'assistència, presencial o a distància, de la persona que n'exerceixi la presidència, així com de la persona que n'exerceixi la secretaria o, si s'escau, dels qui les supleixin, i la de la meitat, almenys, dels seus membres.

4. Les qüestions generals i de procediment de la Comissió Tècnica s'han de decidir per majoria simple dels membres, i la persona que n'exerceixi la presidència hi té vot de qualitat en cas d'empat.

5. En el que no preveuen els apartats anteriors s'hi aplica el que disposa el títol preliminar, capítol II, secció 3a, de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

Article 5. *Votació de l'informe i proposta de la Comissió Tècnica.*

1. La Comissió Tècnica ha d'emetre un informe provisional sobre cadascuna de les sol·licituds presentades i admeses per a la seva consideració.
2. L'informe de la Comissió Tècnica s'ha de pronunciar sobre la base científica en què es fonamenta la sol·licitud i que justifica l'efecte i l'abast de la patologia en termes de reducció de l'esperança de vida.
3. D'aquest informe se n'ha de donar trasllat per a l'audiència a les parts interessades o als seus representants per un termini de deu dies per a la presentació d'al·legacions, si s'escau.
4. Les al·legacions esmentades les ha de valorar la Comissió Tècnica als efectes de la seva consideració en l'informe definitiu, que ha de tenir per a l'aprovació el vot favorable, almenys, de dos terços de les persones assistents amb dret a vot.
5. Una vegada feta la votació, la Comissió Tècnica ha d'eleva una proposta dirigida a la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social.

Article 6. *Resolució de la sol·licitud d'inclusió.*

1. En el termini de sis mesos des de la data de finalització del termini per a la presentació de sol·licituds i en el mateix sentit que la proposta de la Comissió Tècnica, la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social ha de dictar la resolució. En cas que la Comissió Tècnica acordi la inclusió d'una nova patologia, s'ha de promoure la modificació de l'annex del Reial decret 1851/2009, de 4 de desembre.
2. Transcorregut el termini que indica l'apartat anterior sense que hagi recaigut la resolució expressa, s'entenen desestimades les sol·licituds, de conformitat amb el que disposa l'article 129.3 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social.
3. Contra les resolucions que es dictin en aquest procediment s'hi pot interposar un recurs d'alçada davant la Secretaria d'Estat de la Seguretat Social i Pensions, de conformitat amb el que disposen els articles 121 i 122 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

Article 7. *Revisió i actualització de les patologies que inclou l'annex del Reial decret 1851/2009, de 4 de desembre.*

Cada deu anys, a iniciativa de la persona que exerceixi la presidència de la Comissió Tècnica, s'ha de revisar l'annex del Reial decret 1851/2009, de 4 de desembre, a fi de determinar si es manté la reducció generalitzada i apreciable en l'esperança de vida que va justificar en el seu moment la inclusió de les patologies.

Aquest procediment de revisió s'ha de portar a terme de conformitat amb el que disposen els articles 5 i 6.

Disposició addicional única. *Mitjans de la Comissió Tècnica.*

La creació i el funcionament de la Comissió Tècnica s'han d'atendre amb els mitjans personals, tècnics i pressupostaris assignats a la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social.

Disposició transitòria única. *Sol·licituds presentades l'any 2025.*

L'any 2025, les sol·licituds es poden presentar durant els tres mesos següents a l'entrada en vigor d'aquesta Ordre.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquesta Ordre es dicta a l'empara del que preveu l'article 149.1.17a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquesta Ordre entra en vigor el primer dia del mes següent al de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 30 d'abril de 2025.—La ministra d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, Elma Saiz Delgado.